

ISO- TOIMINTAKERTOMUS 2011 Innostava Itä-Suomi

Esipuhe

Vuonna 2011 sosiaalialan osaamiskeskusten työhön vaikuttivat merkittävästi lakiuudistukset: terveydenhuoltolaki astui voimaan, sosiaalihuoltolakia valmisteltiin ja tulevan järjestämislain peruslinjauksia esiteltiin. Eduskuntavaalien myötä uuden hallituksen järjestäytymisvaihe viivästytti Kaste II -ohjelman valmistelua.

Mieltä kohottivat osaamiskeskusten 10-vuotisen kehittämistyön juhlaseminaarit eri puolilla maata. Huolta aiheuttivat synkkenevät talousuutiset. Tulevaisuuden epävarmuus näkyi kuntien vaikeuksina ottaa rohkeita ja vakaita kestävän kehityksen askelia sosiaali- ja terveydenhuoltonsa uudistamiseksi.

Alkuvuodesta valmistauduttiin uuteen terveydenhuoltolakiin. Osaamiskeskusten raportissa selvitettiin sairaanhoitopiirien perusterveydenhuollon yksiköiden tilannetta ja yhteistyön mahdollisuuksia. Itä-Suomessa yksiköiden päätoimisen, vakituisen henkilöstön määrät olivat melko vähäiset - toki hanketyövoimaa oli käytettävissä. Pohjois-Savossa lähtökohtana oli yksi vakituinen, neljän työntekijän kesken jaettu vakanssi. Pohjois-Karjalassa muutaman henkilön joukkoon oli tulossa uusi professuurivahvistus. Etelä-Savossa kuntien yhteinen pitkäjänteinen resursointi oli suunnitteilla. Kainuussa vastaavan työn vakansseja oli muutamia.

Sovimme ISON ja perusterveydenhuollon yksiköiden tapaamisia jatkettavan terveydenhuoltolain STM:n aluekierroksen jälkeen ja sitten, kun ovat selvillä kunkin yksikön näkymät sekä Kaste-ohjelman linjaukset. Yhteisiä teemoja, kuten terveyshyötymallin sosiaalinen ulottuvuus ja terveystieteiden sosiaalityön konsultaatiopalvelut, kannattaa edistää.

Osaamiskeskusjohtajat tapasivat peruspalveluministerin elokuussa. Tapaamisia sovittiin jatkettavan säännöllisesti useamman kerran vuodessa. Osallistuimme osaamiskeskusjohtajien ja sosiaalihuoltolakia valmistelevalle työryhmän sihteeristön tapaamiseen

sekä valtakunnallisiin ja alueellisiin kuulemistilaisuuksiin. Järjestämislain periaatteista valmistui työryhmäraportti, jossa varsinaiset kehittämistyön linjaukset olivat vähäisästi esillä. Uusi hallitus linjasi kunnallishallinnon rakennelain valmisteltavaksi ennen järjestämislakia.

Muutosten myllerrys tuntuu kuuluvan työn arkeen organisaatiosta riippumatta. Konkreettiset tavoitteet ja realistiset voimavarat helpottaisivat kaikkien työtä. Siksi kannattaisi aika-ajoin pysähtyä yhdessä tarkastelemaan, missä nyt olemme, mistä tähän tulimme – ja ennen kaikkea, minne, miten ja missä tahdissa oikeasti haluaisimme edetä. Aikaa on useimmiten riittävästi tarjolla, kun vain opettelisimme sitä yhdessä vielä tarkoituksenmukaisemmin käyttämään.

Suurenmoiset kiitokset ISO-henkilöstölle, ISO-yhdistykselle ja kumppaneille yhteistyöstä! Tule Sinäkin mukaan varmistamaan jaetun tiedon, taidon ja kehittämistahdon toimivuus itäsuomalaisena menestysreseptinä myös jatkossa!

Kuopiossa 30.1.2012

ISO-tiimin puolesta,

Tarja Kauppila

Tarja Kauppila
johtaja

Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Vaikuttavaa yhteistyötä

Panostimme sosiaalialan vaikuttavaan asiantuntijuuteen, dialogiseen strategiatyöhön ja tutkimukselliseen kehittämistoimintaan. Ajankohtaisia kehittämisteemoja olivat sosiaalialan johtamisen kehittäminen tietojoh-
tamisen suuntaan, nuoriso- ja aikuissosiaalityö sekä ikä-osaaminen.

Keväällä järjestimme Johda kehitystä – kehitä johtamista -seminaarin Kuopiossa. Teemaa käsiteltiin maakunnallisissa kokouksissa kaikissa toiminta-alueen ”veturikaupungeissa”. ISON maakuntajaostojen toimikauden päättyessä valmistelimme uusia askelia. Johtamisverkostokysely laadittiin valtakunnallisen Johtamisen kehittämisverkoston (STM) toimijoiden kanssa. Itä-Suomen kyselyssä vastaajat arvioivat esimerkiksi uutta johtamisen kehittämisen verkostokonseptia JOKEa.

Osallistuimme osaamiskeskusjohtajien ja Sosnet-verkoston johtoryhmän tapaamiseen Sosiaalityön tutkimuksen päivillä. Tilaisuudessa perustetun työryhmän tuotoksia tarjottiin sosiaalihuoltolain uudistamistyöhön sekä käytettiin pohjana vetoomuksessa sosiaalityön yliopistollisen oppiaineen vahvistamiseksi. Vetoomuksen allekirjoittivat noin 25 suurimman kunnan sosiaalityön ylimmän johdon edustajat. Olimme luovuttamassa vetoomusta Itä-Suomen yliopiston akateemiselle rehtorille.

Jatkoimme yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston SOS-TEKE-hankkeen (Sosiaalityön koulutuksen työelämä-
lähtöisyyden kehittämishanke Kainuussa ja Itä-Suo-

nessa 2010-2011) kanssa. Osallistuimme yliopistollisen opetussosiaalikeskustoiminnan asiantuntijaryhmään ja toiminnan kehittämiseen.

Edistimme Kaste I -ohjelman viestintää, ohjausta ja toteutusta. Osallistuimme Kaste II -ohjelman valmisteluun esimerkiksi videovälitteisesti ohjelman valtakunnallisessa kuulemistilaisuudessa. Edustajamme kuului Innokylän kyläneuvostoon.

Tikesos-hankkeen päätösvaiheessa suunniteltiin jatkotyötä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen käynnistämisen Oper-yksikön kanssa. Neuvottelimme tietojoh-
tamisen kehittämisestä myös valtiovarainministeriön Kunta IT:n edustajien kanssa.

ISOssa työskenteli kaksitoista henkilöä ja harjoittelijoita oli viisi. Kainuun yksikön johtajan siirryttyä eläkkeelle valitsimme tiimiin suunnittelijan. Pohjois-Savoon valitsimme kehittämispäällikön vakituiseen tehtävään.

Valtionavustus perustoimintaan oli noin 480 000 euroa ja hankeavustukset 310 000 euroa. Avainkumppaneitamme olivat STM, Kuntaliitto, THL ja Itä-Suomen yliopisto. Juhlavuoden erityisten menojen vuoksi taloudellinen tulos kääntyi hienoisesti miinukselle.

ISO-yhdistyksessä oli vuoden lopussa 81 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana toimi hallintojohtaja Tuomo Meriläinen (Itä-Suomen yliopisto), varapuheenjohtajana perhepalvelupäällikkö Pertti Markkanen (Kainuun maakunta -kuntayhtymä) ja sihteerinä projektipäällikkö Katri Savolainen (Itä-Suomen yliopisto).

Viestintää ja merkittäviä seminaareja

ISON kymmenvuotista taivalta tarkasteltiin ISO-viestin juhlanumerossa. Asiantuntijaverkostojen toimintaa esiteltiin laajasti. Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko arvioi viime hallituskauden saavutuksia sekä evästi tulevia uudistuksia. Peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardson viisioi ihannetilannetta kuluvan hallituskauden lopulle. Tilaa saivat myös vuonna 2011 ISOssa työskennelleet henkilöt ja työn arjen kuulumiset.

Vahvistimme edelleen viestintäosaamistamme. Viestintäsuunnitelmaa valmistelimme yhteistyössä Sosiaalitieto-lehden asiantuntijoiden kanssa. Juhlanumerossa käytimme apuna ammattitoimittajaa. Saimme koulutusta mediasuhteista: kävimme läpi sosiaalialaa toimittajan työn näkökulmasta ja saimme yhteistyövinkkejä. Suurenmoiset kiitokset yhteistyöstä Sosiaalitiedolle!

Olemme vuosien ajan toteuttaneet monitasoista ja aktiivista vaikuttamistoimintaa viestinnän keinoin. Kertomusvuonna laadimme yhteistyössä eri tahojen kanssa useita artikkeleita julkaisuihin. Kirjoitimme myös alueellisiin ja ammatillisiin lehtiin runsaasti artikkeleita ajankohtaisista kehittämisteemoista.

Syksyllä järjestimme Kuopiossa 10-vuotisjuhlaseminaarin: ISO - tietoa, taitoa, kehittämistähtoa. Tilaisuudessa käytiin sanoin ja kuvin läpi koko osaamiskeskustoiminnan ja erityisesti ISON historiaa. Filosofi Maija-Riitta Ollila esitteli edelläkävijän eväitä tulevaisuuden johtajuuteen. Hän pohti muun muassa työelämän vaatimuksia muuttuvassa maailmassa sekä uu-

denlaisten työyhteisöjen rakentumista. Ollila päätti esityksensä Henry Fordin sanoin: "Whether you believe you can or you can't, you are right!"

Osallistuimme Itä-Suomen yliopiston "Sadas mais-
teri maailmalle" -seminaariin, jossa juhlittiin sosi-
aali- ja terveydenhuollon tietohallinnon oppiaineen
menestystä. Itä-Suomen yliopisto oli jälleen tärkeä
yhteistyökumppani sosiaalialan tiedonhallinnan kehit-
tämisessä.

Valtakunnallisen Tikesos-hankkeen päätössemi-
naariin osallistuimme merkittävällä panoksella. Tilai-
suus aineistoinen on nähtävillä Kunta-TV:n videoi-
mana Sosiaaliportissa (www.sosiaaliportti.fi/tikesos,
ks. uusimmat tiedotteet).

Sosiaalihuoltolain uudistamiseen liittyvissä kuule-
mistilaisuuksissa olimme mukana kesällä Helsingissä
ja syksyllä Jyväskylässä. Lisäksi lakiuudistus oli esillä
alueemme tilaisuuksissa, kuten aikuissosiaalityön se-
minaarissa Kuopiossa ja Sosiaalifoorumissa Kajaanis-
sa.

Terveydenhuoltolain valtakunnalliselle aluekierrok-
selle osallistuimme Kuopiossa ja Mikkelissä. Kaste I
-ohjelman mukaisessa työssä osallistuimme esimer-
kiksi VammaisKaste -kehittämishankkeen valtakun-
nalliseen seminaariin Iisalmessa sekä Linjan vetoa
-kumppanuusseminaariin Mikkelissä.

Koko henkilöstö juhlisti sosiaalialan osaamiskes-
kusten vuosien yhteistä työtä osallistumalla valtakun-
nallisille osaamiskeskuspäiville Soccan kutsumana.

5

kuvat: Oona Tick

Mahdollisuuksia muutokseen

ISON verkostot kutsuivat kehittäjäkumppaneita uudistustyöhön yli organisaatio- ja kuntarajojen. Maakunnallista kumppanuuspöytää rakennettiin yhdessä Mikkelin ammattikorkeakoulun kanssa. ISON Etelä-Savon maakuntajaosto käsittelee Kaste-ohjelman antia ja alan tulevaisuuden johtamista. Hyvinvointiyritysten osallisuutta vahvistettiin kumppanuuspöydissä muun muassa hankintaosaamisen ja palvelusetelimallin sovellusten osalta.

Järjestöjen alueellisia rakenteita kehitettiin lastensuojelujärjestöjen ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveys- turvan kanssa, omaishoidon tuen malleja Omaishoitajat ja läheiset ry:n ja SPR:n kanssa ja vertaistuen mallia Esteryn kanssa. Lastensuojelun edunvalvontaa edistettiin alueella yhdessä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa. ISO toimi Viola ry:n väkivaltatyön kehittämisen sijaishuollossa -tutkimushankkeen ohjauksessa.

Koulutus- ja käytäntötutkimusyhteistyössä tuettiin korkea-asteen lisäksi toisen asteen koulutustahoja mm. Esedun työelämäfoorumeissa ja Laadukas kotipalvelutyö- ja Maahanmuuttotyön Pointti -hankkeessa sekä alueen työvoiman saatavuuden ja osaamisen uudistumisen kysymyksissä.

ISON päihdeverkostoissa korostui tiedottaminen, vuorovaikutus ja yhteinen vastuu. Keskityimme lasten ja nuorten palveluihin. Vuosittaisessa seminaarissa pohdittiin lasten ja nuorten osallisuutta ja roolia päihdeympäristöissä ja yhteiskunnassa. Viestitimme, että päihdeasiat kuuluvat kaikille.

Varhaiskasvatuksen verkostossa kunnat lähtivät yhteiseen kasvatuskumppanuus-koulutusprosessiin. Perhepäivähoidon ohjauksen verkostopäivä toteutettiin ja vuosittaisessa seminaarissa keskityttiin Vasu-työskentelyn monikerroksisuuteen ja suunnitelmallisuuteen.

Nuorisokysymykset nostettiin aikuissosiaalityön verkostotyöskentelyyn teemalla "Mahdollisuuksien maailma syrjäytymisen sijaan". Verkosto vieraili Mikeli-yhteisössä ja loi nuorisososiaalityön kehittämissyhteistyötä Tyynelän riippuvuus- ja perhekuntoutus- ja perhe- ja nuorisoklinikoiden kanssa.

Lastensuojelun moninaisuutta pohdittiin valtakunnallisessa lastensuojeluseminaarissa Mikkelissä.

Seminaarin toteutuksessa ISO toimi Lastensuojelun Keskusliiton avainkumppanina. Sijaishuollon maakunnallista kehittämisyksikköä rakennettiin yhdessä Kaste-hankkeen kanssa.

Vammaisfoorumi tuki Vammaispalvelujen Kaste-hankkeen ponnisteluja yksilöllisen asumisen ja avopalvelujen kehittämiseksi ja kokosi järjestöjen parhaat hankkeet kehittämiskatsaukseen Pieksämäelle. Vanhusfoorumin teemoina jatkuivat asumisen monimuotoisuus sekä kodin merkitys kulttuurina ja voimana.

kuva: Antero Lehmuskoski

Verkostojen työ puntarissa

Pohjois-Savossa kutsuttiin kokoon olemassa olevia verkostoja sekä arvioitiin niiden tilannetta ja toimintaa. Esimerkiksi lastensuojelussa ja varhaiskasvatuksessa pilotoitiin verkostojen arviointikyselyt koko Itä-Suomen toiminta-alueella.

Uutena toimintana ideoidulle johtamisen kehittämisverkostolle tehtiin tarvekartoituskysely. ISON maakuntajaostojen toimintakauden päättyessä Pohjois-Savossa käynnistyi JOKE-toimintakonseptin suunnittelutyö tulevan johtamisen kehittämisen tueksi.

Pohjois-Savon vanhustyön foorumi kokoontui keskustelemaan vanhuspalvelulain tilanteesta sekä siitä, miten vanhuspalvelut näyttäytyvät valvontaviranomaisen näkökulmasta. Foorumi toimi Itä-Suomen yliopiston Ikääntymiseen varautumisen toimenpideohjelman sekä Vanhus-Kasteen väylänä.

Varhaiskasvatuksen alueella toimi vireästi Pohjois-Savon erityislastentarhanopettajien ryhmä. AVIn kanssa järjestettiin perhepäivähoidon ohjaajille työkokous työaikalaista nousseista kokemuksista. Eri puolilta nousi yhteistyön tarve erityissairaanhoidon psykiatristen palvelujen, koulun sekä lastensuojelun kanssa. Sektorien yli tehtävää työtä tarvitaan myös päihde- ja mielenterveyspuolella, mikä todettiin Savonlinnassa järjestetyssä Päihdetyön itäsuomalaisessa tulevaisuusseminaarissa.

Pohjois-Savon aikuissosiaalityön ryhmä järjesti Palvelusuunnitelmat sosiaalityössä -seminarin. Aamupäivällä avattiin palvelusuunnitelmiin liittyvää lainsäädäntöä sekä sosiaalihuoltolain uudistusta. Työpajoissa pohdittiin osallisuutta Salli-hankkeen ja Lähde – Voimaa matkalle -hankkeen myötä. Aikuissosiaalityön ryhmä on tutustunut Kaste-ohjelmaan kuuluvan Väli-Suomen Syrjäytyneestä osalliseksi sosiaalityön keinoin (SOS) -hankkeen työhön.

Etuuskäsittelijät ovat yhä tärkeämpi ryhmä asiakastyössä. Jatkoon suunniteltiin työkokousta yhteistyössä AVIn kanssa. Aikuissosiaalityön klubi -kokeilua valmisteltiin yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston sosiaalityön oppiaineen kanssa. Klubi on yksi osa yliopistollista opetussosiaalikeskustoimintaa, jonka suunnittelussa ja toteutuksessa ISO on ollut tiiviisti mukana.

Nuorisotyössä ISO osallistui Lähde – Voimaa matkalle -hankkeen aluetyöhön sekä nuorisotyön seminaaritilaisuuksiin. Kehittämisesursseja saatiin ammatilliseen koulutukseen nuorten opiskelun alkutaipaleen helpottamiseksi. Nuorisotyöstä on menneen vuoden aikana kuoriutunut alue, jolla aidoimmin kysytään, jopa vaaditaan, kokemusasiantuntijuutta.

Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikössä jatkettiin sijasiperhe toiminnan kehittämistä Kaste-hankkeen voimin, ja uutena alkoi Perheverkosto kantaa -hanke ESR-rahoitteisena. Kehittämissyksikkö kokosi ohjausryhmäänsä merkittävän määrän pohjois-savolaisia lastensuojelun kehittäjiä.

kuva: Arja Jämsén

Osallisuutta ja vuoropuhelua

Pohjois-Karjalan ISO-työvuotta leimasi monipuolinen verkostoyhteistyö. Vakiintuneet asiantuntija- ja kehittäjäverkostot arvioivat toimintaansa. Lastensuojelun ja varhaiskasvatuksen verkostoille tehtiin Webropol-kyselyt, joiden tulokset osaltaan ohjaavat tulevan toiminnan suuntaamista. Verkostotyön tärkeimmiksi tavoitteiksi nousivat vertaistuki, tiedon ja osaamisen jakaminen sekä vaikuttamistyö.

Vanhustyön ja vammaisalan verkostoilla oli tiivis yhteys alan Kaste-hankkeisiin. Päihdetyön verkosto jatkoi aktiivista työskentelyä hyvässä itäsuomalaisessa hengessä. Verkosto oli myös saattamassa Arjen mieli Kaste-hanketta liikkeelle. Vahvaa vaikuttamista pidettiin yllä nostamalla julkiseen keskusteluun muun muassa pikavippien ongelmia. Maakunnallinen yhteistyö vahvistui lastensuojelun verkostossa. Aikuissosiaalitoimen verkostoitumisessa astuttiin lupaavia ensiaskeleita ISON ja Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n oSallisuushanke Sallin yhteistyöllä.

ISO on Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun (PKAMK) avainyhteistyökumppani. Ikäosaaminen oli ajankohtainen yhteinen teema, jota käsiteltiin useissa työpajoissa, seminaareissa ja julkaisuissa. Koulutusyhteistyössä ISO-verkostat osallistuivat opetussuunnitelmien arviointiin ja kehittämiseen sekä opinnäytetöiden aiheiden kokoamiseen. ISOlla oli kolme toimeksiantoa opinnäytetöiksi ja kolme korkeakouluharjoittelijaa. Harjoittelu- ja opinnäytetyökäytäntöjä ja -prosesseja tarkennettiin.

Merkittävä yhteinen ponnistus oli Pohjois-Karjalan osaamisverkoston kokoaminen. Osaamisyhteisössä on ISON lisäksi edustajat alueen oppilaitoksista, kunnista ja järjestöistä. Verkosto perustettiin Pohjois-Karjalan maakuntaliiton alaisuuteen. Se toimii sosiaali- ja terveysalan osaamisen kehittämisen maakunnallisena asiantuntijafoorumina.

ISO jatkoi monitasoista ja aktiivista viestinnällistä vaikuttamista osallistumalla lukuisten artikkelien kirjoittamiseen ja julkaisujen toimittamiseen. Viestinnällä vahvistettiin sosiaalialan näkyvyyttä ja asiantuntijuutta. Artikkeleissa herätettiin myös keskustelua tärkeistä yhteiskunnallisista teemoista. Loppuvuo-

desta ilmestyi PKAMK:n julkaisemana Ikäosaamisen askelmerkit – muutostalkoisiin Pohjois-Karjalassa! -julkaisu. Kirjoittajina julkaisussa ovat Arja Jämsén ISOsta ja Teija Nuutinen PKAMK:sta.

ISO osallistui asiantuntijana oSallisuushanke Sallin kehittämisen tukirakenteeseen. Lisäksi ISO oli mukana maakuntaliiton hyvinvointiryhmässä, sosiaali- ja terveysjohdon työkokouksissa ja keskeisten hankkeiden ohjausryhmissä. Perusterveydenhuollon kehittämis-yksikön (PKSSK) ja ISON yhteistyön näkymiä alettiin hahmotella. Valtakunnallisesti ISO osallistui Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän (YTR) hyvinvointipalvelujen teemaryhmään.

Teija Nuutinen & Arja Jämsén

B

**IKÄOSAAMISEN ASKELMERKIT
– MUUTOSTALKOISIIN
POHJOIS-KARJALASSA!**

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu

Tutkivaa kehittämistä

Kainuussa haluttiin lisätä sosiaalityön vetovoimaa opiskelijoiden keskuudessa ja vastata tulevaisuuden työvoimatarpeisiin. ISO osallistui yliopiston ja Kainuun maakunta -kuntayhtymän sosiaalityön henkilöstön yhteistyökokoukseen, jossa esiteltiin SOSTEKE-hankkeen (Sosiaalityön koulutuksen työelämälähtöisyyden kehittämishanke Kainuussa ja Itä-Suomessa 2010-2011) työtä. Mukana oli merkittävä joukko sosiaalityöntekijöitä. Tilaisuudessa käytiin läpi kyselytulokset sosiaalityön käytännön ohjaajien koulutustarpeista ja markkinoitiin ohjaajille suunnattua koulutuspakettia. Vuoden aikana tähän Ohjaajaksi sosiaalialalle -koulutukseen osallistui viisi kainuulaista sosiaalityöntekijää.

ISON Kainuun maakuntajaoston kevätkokouksessa esiteltiin Itä-Suomen yliopiston opetussosiaalikeskus-toimintaa ja erityisesti yliopiston tutkimustoimintaa. ISO oli pohtimassa terveyshyötymallin sosiaalisten ulottuvuuksien teoreettisen kartoituksen tekemistä yliopiston tilaustyönä. Kuntayhtymä teki yliopiston kanssa sopimuksen osallistumisesta yliopistolliseen opetussosiaalikeskusverkostoon ja -toimintaan. Kainuun edustajia osallistui sekä koko ISO-alueen edustajien perusterveydenhuollon yksiköiden yhteistyökokoukseen että Johda kehitystä – kehitä johtamista -seminaariin Kuopiossa.

Maakuntajaoston toimintakauden päätöskokouksessa pohdittiin Kainuun sosiaalifoorumia järjestäneen

työryhmän kehittämistä sosiaali- ja terveystieteiden toimijoita yhteen kokoavaksi työryhmäksi. Nykyisen ryhmän toimintakokemuksia kerättiin syksyn ajan. ISO kutsui koolle yhteistyökokouksen, jossa jatkossa kartoitetaan kehittämistarpeita ja sovitaan yhteistyöstä Hyvinvointifoorumin kanssa.

Kainuun sosiaalifoorumi järjestettiin syksyllä otosikolla ”Innostu muutoksesta”. ISO, STKL, Kainuun maakunta -kuntayhtymä, Talentia ry, Viestivä Kainuu -hanke sekä alueen oppilaitokset halusivat muuttua innostuksesta. Luennoitsijoina oli joukko yhteiskunnan, työn ja lainsäädännön muutosta läpiluotaavia asiantuntijoita. Keskusteltua heräteltiin kokemusasiantuntijuudesta ja sen toteuttamisesta käytännössä. Päivän päätteeksi katsottiin Aki Kaurismäen elokuva Le Havre.

ISO oli mukana Terve mieli -hankkeen sekä alueen Kaste-hankkeiden, Tukevan ja Valtakunnallisen vammaispalveluhankkeen Kainuun osion ohjausryhmissä. Vammaispalvelujen kehittämishankkeen kanssa suunniteltiin yhteistyötä Vammaisfoorumin aikaansaamiseksi. Tavoitteena on kerätä yhteen vammaisalan asiantuntijoita ja löytää sekä ratkaisuja ongelmiin että uusia tapoja tehdä yhteistä työtä.

Viimeisimpänä mutta ei vähäisimpänä: pieni ja kotoisa ISO-toimistomme muutti Kajaanissa ja löytyy jatkossa osoitteesta Kauppakatu 26 B, 2. kerros – Tervetuloa pistäytymään!

kuvat: Sirpa Blom

Kehittämispolku näkyville

10 **S**osiaalialan tietoteknologian hanke (Tikesos) tuli suunnitellusti maaliin. ISON rooli Tikesos-hankkeen toteuttamisessa oli edelleen keskeinen. Seitsemän vuotta jatkuneessa yhteistyössä tavoiteltiin asiakastietojen nykyistä parempaa hyödynnettävyyttä sosiaalialan asiakastyössä ja johtamisessa. Asiakastietojen yhtenäisyyttä ja niiden saatavuutta kehitettiin toimimaan organisaatioiden ja tietojärjestelmien asettamien rajojen yli.

Tietohallintolaki, joka tuli voimaan syyskuussa 2011, korosti kehittämisen merkitystä entisestään. Laki tukee julkisen hallinnon organisaatioiden kokonaisarkkitehtuurityötä sekä teknisen ja sisällöllisen yhteentoimivuuden määrittämisen laatimista. ISOssa kehittämistyön painopiste oli juuri näissä teemoissa. Itä-Suomen yliopisto oli keskeinen yhteistyökumppani.

Tikesos-hankkeessa kuvattiin sosiaalihuollon kansallinen kokonaisarkkitehtuuri. Kuvaus muodostaa hyvän pohjan sosiaalihuollon tiedonhallinnan kansalliselle ohjaukselle ja sosiaalihuollon organisaatioiden omalle arkkitehtuurityölle. Se tukee kuntia, kun ne tietohallintolain myötä ryhtyvät kuvaamaan organisaationsa kokonaisarkkitehtuuria. Hankkeessa laadittiin myös kehittämisspolku tiedonhallinnan edistämisestä hankkeen jälkeen. Kehittämisspolun valmistelusta päävastuun kantoi ISO.

Sosiaalihuollon asiakastyössä kertyy runsaasti asiakastietoa. Tieto on merkittävää niin asiakkaan kuin sosiaalihuollon ammattilaisenkin oikeusturvan kannalta, mutta tietojen hyödyntämisessä on useita esteitä. Tikesos-hankkeessa syntyi yhteensä yli 200 yhtenäistettyä sosiaalihuollon asiakasasiakirjaa. Yhtenäistäminen koskee asiakirjojen sisältöä, rakenteita ja ulkoasua. Kun sosiaalihuollon sähköinen tietovaranto pystytetään, yhtenäisen standardin mukaiset asiakirjat saadaan tallennettua sinne ja noudettua sieltä – paikallisesta tietojärjestelmästä riippumatta. Näin asiakastieto saadaan sujuvasti käyttöön siellä, missä asiakas kulloinkin asioi.

Tikesos-hanke päättyi vuoden lopussa. Kansallinen vastuu sosiaalihuollon tiedonhallinnan jatkokehittämisen organisoinnista kuuluu Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen uudelle Oper-yksikölle. ISO jatkaa tiedonhallinnan kehittämistä osana kansallista kehittäjäverkostoa.

Tiedonhallinnan jatkokehittämisessä kannattaa hyödyntää kaikkien sosiaalialan osaamiskeskusten verkostoja. Osaamiskeskusten lakisääteiset perustehtävät ja alan tiedonhallinnan kehittäminen tukevat hyvin toisiaan. Johtajien linjauksen mukaisesti kaikki osaamiskeskukset ovat käytettävissä tässä yhteistyössä.

kuvat: Antero Lehmuskoski

Yhteystiedot

Itä-Suomi

Tarja Kauppila, johtaja
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. 044 718 7912

Sirpa Blom, johdon assistentti
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. 044 288 3230

Tanja Ruotsalainen, toimistosihteeri
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. 044 355 6632

Pohjois-Savo

Antero Lehmuskoski, kehittämisspäällikkö
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. 044 012 3113

Pohjois-Karjala

Arja Jämsén, yksikön johtaja
Torikatu 30 B 22
80100 JOENSUU
puh. 044 279 5037

Etelä-Savo

Mali Soininen, yksikön johtaja
MAMK Kasarmin kampus
Mikpoli, Patteristonkatu 2
50100 MIKKELI
puh. 044 520 7109

Kainuu

Riikka Väyrynen, suunnittelija
Kauppakatu 26 B, 2. krs
87100 KAJAANI
puh. 044 292 0780

www.isonetti.net